

Τεχνολογικό
Πανεπιστήμιο
Κύπρου

Σχολή Διοίκησης και Οικονομίας

Μεταπτυχιακή διατριβή

ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ ΤΩΝ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΩΝ ΚΥΚΛΩΝ

Γεώργιος Χριστοδούλου

Λεμεσός, Μάϊος 2017

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΥΠΡΟΥ
ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ

Μεταπτυχιακή διατριβή

ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ ΤΩΝ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΩΝ ΚΥΚΛΩΝ

του

Γεώργιου Χριστοδούλου

Λεμεσός, Μάϊος 2017

Έντυπο έγκρισης

Μεταπτυχιακή διατριβή

Ανασκόπηση των ναυτιλιακών κύκλων

Παρουσιάστηκε από το

Γεώργιο Χριστοδούλου

Επιβλέπων καθηγητής: Παναγιώτης Ανδρέου, Επίκουρος Καθηγητής στο Τμήμα
Εμπορίου, Χρηματοοικονομικών και Ναυτιλίας

Υπογραφή _____

Μέλος επιτροπής:

Υπογραφή _____

Μέλος επιτροπής:

Υπογραφή _____

Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου

Λεμεσός, Μάιος 2017

Πνευματικά δικαιώματα

Copyright © Γεώργιος Χριστοδούλου, 2017

Με επιφύλαξη παντός δικαιώματος. All rights reserved.

Η έγκριση της μεταπτυχιακής διατριβής από το Τμήμα Εμπορίου

Χρηματοοικονομικών και Ναυτιλίας του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου δεν υποδηλώνει απαραίτητως και αποδοχή των απόψεων του συγγραφέα εκ μέρους του Τμήματος.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Σκοπός της παρούσας εργασίας είναι να μελετήσει την ιστορικότητα των ναυτικών κύκλων στη ναυτιλία, στοχεύοντας στην κατανόηση της λειτουργίας των ναυτιλιακών αγορών, αλλά και στην ανάπτυξη των ναυτιλιακών κύκλων στις ναυλαγορές γενικά. Η κατανόηση του παρελθόντος προσδίδει ανταγωνιστικό πλεονέκτημα στις ναυτιλιακές εταιρείες, διότι η γνώση του χθες θα δώσει τη δυνατότητα σε μια εταιρεία να γίνει πιο αποτελεσματική σήμερα σε επίπεδο κόστους, ταχύτητας μεταφοράς και εξυπηρέτησης. Από το σύνολο της μελέτης παρατηρήθηκε μια διαδοχική και συνεχής όσο περνούν τα χρόνια μείωση των ερευνητικών εργασιών για το συγκεκριμένο θεματικό πεδίο. Ενώ το φυσιολογικό θα ήταν λόγω της σημαντικότητας του θέματος τα άρθρα να αυξάνονται σε επίπεδο έρευνας αυτά μειώνονται. Αυτό είναι σίγουρα ένα αρνητικό δεδομένο, που δεν προάγει το θέμα, οπότε θα πρέπει άμεσα να υπάρξει διαφοροποίηση η οποία να αναφέρεται στην αύξηση των ακαδημαϊκών άρθρων, προκειμένου να εξαχθούν στο μέλλον περισσότερα και ουσιαστικότερα συμπεράσματα σχετικά με το θέμα ώστε να υπάρξει περεταίρω βελτίωση της χρήσης του από τις ναυτιλιακές εταιρείες. Επίσης από τη μελέτη συμπεραίνεται πως όλες οι ερευνητικές εργασίες επιδιώκουν να συνδέσουν τους ναυτιλιακούς κύκλους με την ανταγωνιστικότητα και την αποτελεσματικότητα των ναυτιλιακών επιχειρήσεων, ενώ επιδιώκουν να δώσουν κατευθυντήριες οδηγίες για το μέλλον, αλλά και για την αποφυγή αρνητικών επιπτώσεων για τις ναυτιλιακές εταιρείες.

Λέξεις κλειδιά: ναυτικοί κύκλοι, ναυτιλία, ναυτιλιακή αγορά, ανταγωνιστικό πλεονέκτημα

ABSTRACT

The aim of this work was to study the history of the shipping cycles in order to understand the functioning of the shipping markets, as well as the development of the shipping cycles in the shipping industry in general. The understanding of the past gives a competitive advantage to shipping companies, because yesterday's knowledge will enable a company to become more efficient today in terms of cost, speed and service. From the whole study, it was found that there has been a sequential and continuous reduction of the research work for this specific field over time. While it would be normal for the articles dealing with the matter to increase in terms of research because of the importance of the subject, they are decreasing. This is certainly a negative fact that does not promote the subject, so there should be a direct differentiation referring to the increase of the academic articles, in order to draw more and more meaningful conclusions in the future on the issue so as to further improve its use by the shipping companies. The study also concludes that all research studies sought to link the shipping cycles to the competitiveness and efficiency of the shipping companies and to provide guidelines for the future to the shipping companies and also to avoid negative impacts.

Keywords: shipping cycles, shipping industry, shipping market, competitive advantage

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΠΕΡΙΛΗΨΗ.....	VI
ABSTRACT	VII
ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ	VIII
ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΙΝΑΚΩΝ	IX
ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΩΝ	IX
ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ.....	X
ΑΠΟΔΟΣΗ ΟΡΩΝ.....	X
ΕΙΣΑΓΩΓΗ	1
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΟΥΣ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΟΥΣ ΚΥΚΛΟΥΣ.....	2
1.1 ΟΡΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΩΝ ΚΥΚΛΩΝ.....	2
1.2 ΦΑΣΕΙΣ ΚΥΚΛΩΝ.....	3
1.3 ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΤΩΝ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΩΝ ΚΥΚΛΩΝ.....	6
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΤΩΝ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΩΝ ΚΥΚΛΩΝ –	9
ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΠΟΥ ΤΟΥΣ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΖΟΥΝ.....	9
2.1 ΟΡΙΟΘΕΤΗΣΗ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΚΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΩΝ ΚΥΚΛΩΝ	9
2.2 ΚΥΚΛΟΙ ΤΗΣ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΗΣ ΑΓΟΡΑΣ 1945 – 2008.....	11
2.3 ΤΑΣΗ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ 1945 - 2007	13
2.4 ΜΕΣΟΠΡΟΘΕΣΜΟΙ ΚΥΚΛΟΙ 1945-2007	16
2.4.1 Βραχυχρόνιος Κύκλος 1945-1951.....	17
2.4.2 Βραχυχρόνιος Κύκλος 1952-1955.....	17
2.4.3 Μεσοπρόθεσμος Κύκλος 1956-1969.....	18
2.4.4 Βραχυχρόνιος Κύκλος 1970-1972.....	22
2.4.5 Βραχυχρόνιος Κύκλος 1973 – 1978.....	23
2.4.6 Μεσοπρόθεσμος Κύκλος 1979 – 1987-Η ύφεση της δεκαετίας του 1980.....	27
2.4.7 Μεσοπρόθεσμος Κύκλος 1979-1987-Δεξαμενόπλοια.....	29
2.4.8 Μεσοπρόθεσμος Κύκλος 1988-2002.....	32
2.4.9 Βραχυχρόνιος Κύκλος 2003-2007.....	35
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΦΟΡΑ ΜΕΧΡΙ ΣΗΜΕΡΑ	36
3.1 Η ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΜΕΣΑ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΡΙΣΗΣ	38
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4^ο ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΗ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ	51
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5^ο ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΜΕΡΟΣ.....	55
5.1 ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΘΑΛΑΣΣΙΟΥ ΕΜΠΟΡΙΟΥ (ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ)	55
5.1.1 Ζήτηση και Προσφορά πλοίων χύδην φορτίου (Dry Bulk)	55
5.1.2 Ζήτηση και Προσφορά δεξαμενόπλοιων (Tanker).....	58
5.2 ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ.....	61
5.3 ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ.....	63
ΕΠΙΛΟΓΟΣ.....	65
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	66
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι	70
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ	75

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΙΝΑΚΩΝ

Πίνακας 3-1: Ανάπτυξη του παγκόσμιου εμπορίου (εκατομμύρια τόνους).....	37
Πίνακας 3-2: Ανάπτυξη του όγκου του θαλάσσιου εμπορίου των εμπορευμάτων ανά ομάδες χωρών και γεωγραφική περιοχή , 2009-2012 (ετήσια ποσοστιαία μεταβολή)	39
Πίνακας 3-3: Διεθνές εμπόριο, 2014-2015.....	42
Πίνακας 3-4: Βασικοί πρωταγωνιστές διεθνούς εμπορίου, 2004, 2009 και 2014.....	44
Πίνακας 3-5: Πρόσθετα στοιχεία εμπορίου EU-28, 2015.....	45
Πίνακας 3-6: Αποστολές / Αφίξεις EU-28, 2014 και 2015.....	46
Πίνακας 3-7: Εμπορικοί συνεργάτες EU-28, 2005-2015.....	47
Πίνακας 3-8: Εμπόριο ανά βασικό προϊόν EU-28, 2010, 2014 και 2015.....	48
Πίνακας 5-1: Μέσος όρος κερδών πλοίων χύδην φορτίου.....	57
Πίνακας 5-2 : Ανάπτυξη εμπορίου σε εκατομμύρια μετρικούς τόνους.....	57
Πίνακας 5-3 : Στόλος χύδην φορτίου σε εκατομμύρια dwt.....	58
Πίνακας 5-4 : Ζήτηση πετρελαιοφόρων σε εκατομμύρια dwt.....	60
Πίνακας 5-5 : Ζήτηση δεξαμενόπλοιων προϊόντων σε εκατομμύρια dwt.....	60
Πίνακας 5-6 : Στόλος πετρελαιοφόρων σε εκατομμύρια dwt.....	61
Πίνακας 5-7 :Στόλος δεξαμενόπλοιων προϊόντων σε εκατομμύρια dwt.....	61
Πίνακας 5-8 : Ισορροπία Ζήτησης και Προσφοράς δεξαμενόπλοιων.....	61
Πίνακας 5-9 : Ακαθάριστο εγχώριο προϊόν και προβλέψεις.....	62
Πίνακας 5-10 : Πληθωρισμός και Τιμές.....	62
Πίνακας 5-11 : Τάσεις επιτοκίων.....	62

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

Διάγραμμα 1-1: Φάσεις κύκλων.....	4
Διάγραμμα 2-1: Κύκλοι ναυτιλιακής αγοράς πλοίων μεταφοράς χύδην φορτίου , 1947-2008.....	12
Διάγραμμα 2-2: Κύκλοι ναυτιλιακής αγοράς πετρελαιοφόρων πλοίων ,1947-2008.....	12
Διάγραμμα 2-3: Θαλάσσιο εμπόριο ,1949-2005.....	15
Διάγραμμα 3-1: Παγκόσμιος στόλος με βάση τον τύπο πλοίου ,1984-2008.....	36
Διάγραμμα 3-2: Ανάπτυξη της προσφοράς και της ζήτησης στην ναυτιλία εμπορευματοκιβώτιων , 2000-2013(ετήσιος ρυθμός).....	43
Διάγραμμα 3-3: Νέος δείκτης ConTex , 2008-2013.....	49
Διάγραμμα 4-1: Χρονική κατανομή άρθρων.....	52
Διάγραμμα 4-2: Αριθμός δημοσιεύσεων άρθρων ανά έτος.....	53
Διάγραμμα 5-1: Κέρδη πλοίων χύδην φορτίου σε spot αγορά.....	55
Διάγραμμα 5-2 : Προσφορά πλοίων χύδην φορτίου.....	56
Διάγραμμα 5-3 : Μέσος όρος κερδών πλοίων χύδην φορτίου.....	56
Διάγραμμα 5-4 : Ζήτηση και Προσφορά πετρελαιοφόρων.....	58
Διάγραμμα 5-5 : Ζήτηση και Προσφορά δεξαμενόπλοιων προϊόντων.....	59
Διάγραμμα 5-6 : Μέσος όρος κερδών δεξαμενόπλοιων.....	59

ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ

A.E.Π	Ακαθάριστο Εγγώριο Προϊόν
DWT	Deadweight Tonnage
LPG	Liquid Petroleum Gas
LNG	Liquefied Natural Gas
TEU	Twenty-foot Equivalent Unit
VLCC	Very Large Crude Carriers
WS	Worldscale
ΟΠΕΚ	Οργανισμός Εξαγωγών Πετρελαιοπαραγωγών Χωρών
UNCTAD	United Nations Conference on Trade and Development
ULCC	Ultra Large Crude Carriers

ΑΠΟΔΟΣΗ ΟΡΩΝ

Shipping Cycle	Ναυτιλιακός Κύκλος
Recession	Ύφεση
Recovery	Ανάκαμψη
Peak	Κορύφωση
Collapse	Κατάρρευση
Tramp	Ελεύθερα φορτηγά πλοία
Freight Rates	Ναυλοδείκτης